

U.2004.2149H

Naturklagenævnets afslag på zonetilladelse til opførelse af 18 meter høj antennemast ikke i strid med menneskerettighedskonventionens artikel 10.

Menneskerettigheder 1.5 - Miljøret 1.1.

A, der var ejer af en ejendom beliggende i landzone, ansøgte kommunen K om landzonetilladelse til i tilknytning til sin privatbolig at opføre en 18 meter høj gittermast til brug for en »hobbyantenne«. K afslog ansøgningen, hvorefter A indbragte afgørelsen for Naturklagenævnet N. N stadfæstede K's afgørelse under henvisning til, at antennemasten markant ville påvirke landsbyområdets særlige karakter i negativ retning, og at den efter sin højde og placering ville skæmme området. A indbragte sagen for landsretten, hvor han gjorde gældende, at afslaget var i strid med hans rettigheder i henhold til EMRK artikel 10. Desuden henviste han til, at afslaget indebar en usaglig forskelsbehandling i forhold til andre ejere i området, der havde fået tilladelse til at opføre antennemaster. Landsretten fandt, at retten til at kommunikere med andre radioamatører i Danmark eller andre lande var beskyttet efter konventionens artikel 10, stk. 1, uanset om der er tale om kommunikation af mere privat karakter. Afslaget var derfor et indgreb i A's ret til at modtage og sende radiosignaler. Ud fra de modstående hensyn til forebyggelse af uorden og til beskyttelse af andres rettigheder måtte indgrebet imidlertid anses for berettiget efter konventionens artikel 10, stk. 2. Da der desuden ikke var grundlag for at fastslå, at afslaget udgjorde en usaglig forskelsbehandling af A i forhold til andre, frifandt landsretten N. Uden at tage stilling til, om forholdet var omfattet af konventionens artikel 10, stk. 1, fandt Højesteret, at der af de grunde, landsretten havde anført, intet grundlag var for at tilsidesætte N's afgørelse. Højesteret stadfæstede derfor landsrettens dom.[1]

2150

H.D. 28. maj 2004 i sag 478/2002 (2. afd.)

*Kurt Mogens Petersen (adv. Lemmy Fialin, Svendborg, e.o.)
mod
Naturklagenævnet (Km.adv. v/adv. Kurt Bardeleben, Kbh.).*

Østre Landsrets dom 30. august 2002 (15. afd.)

(Kroman, Inge Neergaard Jessen, Jens Kruse Mikkelsen (kst.)).

Under denne sag, der er anlagt den 9. februar 2001, har sagsøger, Kurt Mogens Petersen, nedlagt påstand om, at sagsøgte, Naturklagenævnet, principalt tilpligtes at anerkende, at sagsøger er berettiget til zonetilladelse i henhold til planlovens § 35 til opførelse af en 18 meter høj antennemast på ejendommen beliggende Strammelsesgade 49, Tåsinge, 5700 Svendborg. Subsidiært har sagsøger nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at anerkende, at afgørelsen om afslag i henhold til planlovens § 35 er ugyldig, og at sagen skal hjemvises til fornyet behandling ved rette myndighed.

Sagsøgte har påstået frifindelse.

Sagens omstændigheder:

Sagen drejer sig om, hvorvidt Fyns Amts afgørelse af 7. september 1999 om afslag på sagsøgers ansøgning om tilladelse til at opføre en 18 meter høj antennemast på sin ejendom, der er beliggende i landzone - som er stadfæstet ved sagsøgtes afgørelse af 9. august 2000 - er gyldig.

Sagsøger, der er radioamatør, ansøgte den 26. januar 1999 gennem Svendborg Kommune Fyns Amt om landzonetilladelse til i tilknytning

til sin privatbolig at opføre en 18 meter høj gittermast til brug for en »hobbyantenne«.

Svendborg Kommune fremsendte den 24. juni 1999 sagsøgers ansøgning til Fyns Amt. Af fremsendelsesbrevet fremgår blandt andet:

»...«

Ansøgeren oplyser, at højden på masten er nødvendig for at undgå at forstyrre naboernes mulighed for modtagelse af TV-signaler, samt ønsket om at sende microbølger (1276 MHz), hvilket efter det oplyste kun kan sendes fra en mast af denne højde.

Ejendommen er beliggende inden for kommuneplanens rammeområde 073.Syd-Tåsinge/B01. Området er landzone.

Opførelsen af gittermasten kræver zonetilladelse fra Fyns Amt.

Endvidere kræves der dispensation fra byggelovens § 6c, stk. 1, hvor den maksimale højde ikke må overstige 8,5 m.

Der har været foretaget naboorientering, og 1 nabo har tilkendegivet, at de intet har mod opførelsen, når blot deres modtagerforhold til TV ikke generes.

Det er forvaltningens vurdering, at placeringen af en mast i denne højde vil være meget markant i en landsby som Strammelse. I henhold til kommuneplanens rammer skal al nybygning, ombygning og ændringer af eksisterende bebyggelse ske i harmoni med områdets særlige karakter.

Udvalget for Teknik og Miljø besluttede på møde den 22. juni 1999, at Kommunen videresender zoneansøgningen til Fyns Amt uden anbefaling.

...«

Ved brev af 7. september 1999 meddelte Fyns Amt sagsøger afslag på ansøgningen om landzonetilladelse i henhold til planlovens § 35. Af brevet fremgår blandt andet:

»...«

Området er landzone og i kommuneplanens rammer (område 073.Syd-Tåsinge/B01) fastlagt til boligformål.

I henhold til kommuneplanens rammer skal al ny- og ombygning, og ændringer af eksisterende bebyggelse ske i harmoni med områdets særlige karakter.

Ejendommen er omfattet af planlovens kystzonebestemmelser (3 km-zonen).

Svendborg Kommune har ikke anbefalet det ansøgte.

Miljø- og Arealafdelingen er af den opfattelse, at de landskabelige hensyn indebærer, at der ikke bør meddeles tilladelse til opførelse af ny bebyggelse som ikke forekommer naturligt for området, idet det skønnes, at en 18 m høj antennemast markant vil påvirke områdets særlige karakter i negativ retning.

På den baggrund meddeles herved afslag efter § 35 i planloven til det ansøgte, idet det finde i strid med planlovens planlægningsmæssige og landskabsbevarende formål og hensynet bag planlovens kyst- og landzonebestemmelser.

...«

Ved brev af 30. september 1999 til Fyns Amt klagede sagsøger over afgørelsen. Af brevet fremgår blandt andet:

»...«

Jeg stiller mig meget uforstående over for afslaget, da jeg ikke umiddelbart kan se grunden til afslaget. Når i angiver at det vil påvirke områdets karakter i negativ retning, kan jeg ikke forstå, at der er givet tilladelse til flere vindmøller og antennemaster af meget større dimensioner, der ligger meget nærmere kysten end jeg gør. Flere af disse kan jeg se hjemme fra mig selv. Hvorimod en 18 meter gittermast ikke kan ses særligt langt borte, da der er mange levende hegn, der er ret høje, som vil skjule den. Svendborg Kommune har ganske vist ikke anbefalet det ansøgte, de har heller ikke nægtet det.

2151

Mine naboer har over for mig givet udtryk for, at de ikke har noget imod en gittermast.

Jeg vedlægger foto af en 18 m høj gittermast, fra Landet By, som er mere synlig end en tilsvarende i min baghave vil være. . . .«

Ved brev af 21. december 1999 fremsendte Fyns Amt sagsøgers klage til Naturklagenævnet med bemærkning om, at der i klagen ikke sås at være fremført synspunkter, som ikke allerede indgik ved behandlingen af sagen, og som kunne danne grundlag for, at amtet foretog en ny behandling af sagen.

Ved formandsafgørelse af 9. august 2000 stadfæstede Naturklagenævnet amtets afslag på landzonetilladelse. Af afgørelsen fremgår blandt andet:

» . . .

Efter planlovens § 35, stk. 1, må der i landzone ikke uden tilladelse fra landzonemyndigheden opføres ny bebyggelse. En 18 m høj antennemast er omfattet af bestemmelsen.

Den konkrete afgørelse skal træffes på grundlag af navnlig de planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ifølge lovens formål skal varetages ved administrationen af planlovens landzonebestemmelser. I vurderingen indgår overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Om der bør meddeles landzonetilladelse beror på en konkret vurdering af de lokale forhold på afgørelsestidspunktet.

At der er vindmøller eller antennemaster i andre områder, der er placeret nærmere kysten, er ikke uden videre sammenligneligt med den foreliggende ansøgning og er ikke i sig selv udtryk for en usaglig forskelsbehandling.

Masten ønskes opført i landsbyen Strammelse. Fotografier viser mastens påvirkning af det konkrete landsbysamfund.

Amtet har vurderet, at den 18 m høje mast markant vil påvirke landsbyområdets særlige karakter i negativ retning. Kommunen er enig i, at masten vil være meget markant i landsbyen.

Efter mastens højde og placering er nævnet enig i, at masten vil skæmme området. Herefter og da der ikke i øvrigt findes grundlag for at ændre afgørelsen stadfæstes Fyns Amts afslag af 7. september 1999.

. . . .«

I en formandsafgørelse af 25. januar 2001 afslog Naturklagenævnet at genoptage sagen. Af afgørelsen, som er stilet til sagsøgers advokat, fremgår blandt andet:

» . . .

Ved brev af 15. januar d.å. har De på vegne af Deres klient, Kurt M. Petersen, fremsat forespørgsel om, hvorvidt der i Naturklagenævnets afgørelse af 9. august 2000 er taget højde for Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 vedrørende ytringsfrihed.

De henviser til, at det af et uddrag fra en artikel Deres klient tidligere har sendt hertil i sagen fremgår, at der skal en grundig gennemgang og afvejning af interesser til for, at kunne tilsidesætte en borgers ret til at modtage meddelelser og henviser i denne forbindelse til Justitsministeriets skrivelse af 20. februar 1997.

De henviser endvidere til, at Deres klient i sin klageskrivelse har beskrevet hvilke alternativer der er for opsætning af antennen. Resultatet heraf ville være at han skulle opsætte fire træmaster af en lavere højde, hvorfor dette ikke kan anses for et reelt alternativ, når det samtidig anføres, at den lavere højde med stor sandsynlighed vil have forstyrrende virkning på naboernes sende- og modtageforhold.

De anfører, at der ikke er andre muligheder for deres klient for at sende og modtage de pågældende signaler og anmoder om at Naturklagenævnet revurderer sagen.

. . . .

Ved Naturklagenævnets afgørelse af 9. august 2000 var Naturklagenævnet efter en vurdering af mastens højde og placering enig i, at masten vil skæmme området og stadfæstede amtets afslag.

Spørgsmålet om Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 er ikke direkte rejst i Deres klients breve og er heller ikke direkte omtalt i Naturklagenævnets afgørelse.

Spørgsmålet er imidlertid taget i betragtning i forbindelse med den vurdering, der lå til grund for afgørelsen. Det er Naturklagenævnets opfattelse, at den informationsfrihed, som beskyttes af Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, må omfatte information, som henvender sig til almenheden og som må siges at være af en vis betydning for den politiske meningsdannelse i bred forstand. De signaler radioamatører opfanger - som ikke kan opfanges via almindelige antenner - har nærmest karakter af private samtaler, og findes derfor ikke at være omfattet af de hensyn Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 beskytter.

Afgørelsen må således bero på en samlet afvejning af Deres klients interesse i at pleje sin hobby på den for ham optimale måde overfor de almene interesser, der taler imod opførelse af en høj mast i en lille landsby. Denne afvejning er foretaget ved Naturklagenævnets afgørelse af 9. august 2000. Det af Dem anførte ses ikke at bringe nye aspekter ind i sagen og der ses ikke at være påvist retlige mangler i afgørelsen. Deres anmodning om genoptagelse kan derfor ikke imødekommes.

. . . .«

Der er under sagen fremlagt og gennemgået en række fotografier og dokumenter til belysning af praksis med at tillade opstilling af antennemaster i Svendborg/Tåsinge-området. Svendborg Kommune har i et brev af 7. november 2001 til sagsøger oplyst, at man på Tåsinge -

2152

ud over sagsøgers sag - er bekendt med tre antennesager. Om disse tre sager oplyses følgende:

» . . .

På *Eskærvej 71a* ved Sundhøjskolen har *Telia* i 1998 opsat en 30 m høj mast. Den ligger i *byzone*, så Fyns Amt er ikke spurgt. . . .

På *Tingmarken 1*, som er en klynge ældreboliger er i 1990-92 opsat en 24 m høj mast med toprør til *fællesantenne*. Den ligger i *byzone*. . . .

På *Kirkebakken 16 A* har *Teledanmark* i 1998 opsat en 49 m høj mast, som ligger i *landzone*. Fyns Amt gav tilladelse efter § 35 i planloven. Hovedårsagen til denne tilladelse var nok, at det drejede sig om udskiftning af en eksisterende mast. Vi har ikke papirer på byggesagen på den gamle mast, måske er det sket før Tåsinge blev sammenlagt med Svendborg Kommune. . . .«

Forklaringer:

Der er under sagen afgivet forklaringer af sagsøger, Elsa Frisch og Ib Feldfos Christensen.

Sagsøger har forklaret blandt andet, at han er 48 år gammel og invalidepensionist. Han har været radioamatør siden 1985 og har nu såkaldt A-licens. A-licens kræver, at man skal kunne telegrafere 60 tegn i minuttet. *Sagsøger* har boet på sin nuværende adresse i Strammelse på Tåsinge siden 1. april 1999. Før dette tidspunkt boede *sagsøger* i en lejlighed i Svendborg.

Der er 8.000-10.000 radioamatører i Danmark og ca. 4 mio. på verdensplan. Kommunikationen foregår ved hjælp af telegrafi eller tale. Der kommunikeres på åbne radiokanaler, hvor alle i princippet kan lytte med og deltage i samtalen. Samtalerne kan foregå mellem to personer eller i en større kreds med op til 20-30 deltagere. Samtalerne vil typisk ikke - på grund af muligheden for at andre lytter med - angå personlige forhold, men kan for eksempel angå politik eller sammenligning af levevilkår mellem de lande, hvor samtaledelegerne bor.

Sagsøgeren har behov for en 18 meter høj antennemast for at undgå at forstyrre naboernes radio- og tv-modtagelse. Højden har også betydning for antennens rækkevidde, idet en højere mast betyder, at *sagsøgeren* kan komme i kontakt med flere mennesker. *Sagsøgeren* har indkøbt masten og antennen, som ligger på *sagsøgerens* ejendom. Antennen kan udformes med vippebeslag, så den kan lægges ned, men i praksis vil den være i brug næsten hele tiden.

Efter *sagsøgerens* opfattelse vil antennen ikke skæmme landskabet blandt andet på grund af de mange høje levende hegn i området. Så

vidt sagsøgeren ved, har myndighederne ikke foretaget besigtigelse af ejendommen, og Ib Feldfos fra Fyns Amt har sagt, at amtet byggede afgørelsen på luftfotos af området.

Der er ikke alternative tekniske løsninger, der kan opfylde sagsøgerens behov, idet de eksisterende sendemaster ligger for langt væk fra sagsøgerens ejendom. Som situationen er nu, kommunikerer sagsøgeren ikke på 6 m-båndet, og hans lille tagantenne rækker i øvrigt ikke ret langt. Da sagsøgeren boede i Svendborg, var det i en lejlighed på 1. sal, og sagsøgeren havde dengang en antenne på 4½ m, der var placeret på tagryggen, som var 12-15 m over jorden.

Elsa Frisch har forklaret blandt andet, at hun er uddannet teknisk assistent og de seneste 10 år har været ansat som byggesagsbehandler i Svendborg Kommune.

Baggrunden for, at kommunen ikke anbefalede, at der blev givet landzonetilladelse, var, at man ikke ønsker en hel masse fritstående antenner i landskabet. I videst muligt omfang søges der etableret fællesantennener, f.eks. for flere mobiltelefonselskaber.

På forespørgsel oplyser vidnet, at hun personligt kun kender til én anden sag, hvor der er ansøgt om tilladelse til at opsætte en radioamatørantenne, og det var i byzone. Vidnet er dog ikke bekendt med alle sager, der behandles i kommunen. Af de andre antennemaster, der er fremlagt oplysninger om, har vidnet personligt kun været sagsbehandler på sagen vedrørende udskiftning af antennemasten på Kirkebakken i Bregninge. Det drejer sig om en mobiltelefonantennemast - der altså betjener almene formål - som skulle udskiftes. Flere af de øvrige antenner, som der er fremlagt oplysninger om, er placeret i byzone.

Vidnet har ikke besigtiget sagsøgerens ejendom i forbindelse med behandlingen af denne sag, men hun kender kommunen godt gennem ca. 30 år.

Ib Feldfos Christensen har forklaret blandt andet, at han er ingeniør og ansat som sagsbehandler i miljø- og arealafdelingen i Fyns Amt.

Ved afgørelsen af sagsøgers sag foretog amtet en konkret vurdering efter planlovens § 35. I den forbindelse inddrog man blandt andet de landskabsmæssige hensyn og konsekvenserne af en tilladelse for andre sager.

På forespørgsel oplyste vidnet, at amtet under ingen omstændigheder vil tillade opførelse af en antennemast til hobbyformål i landzone, idet de andre hensyn i afvejningen så vil veje tungest. Vidnet er ikke bekendt med, at der i de seneste 32 år er givet tilladelse til opførelse af en radioamatørantenne i det åbne land. Der gives kun tilladelse til opførelse af antennemaster i det åbne land, hvis det er påkrævet til erhvervsformål eller telefoni.

For så vidt angår Tele Danmarks antenne på Kirkebakken i Bregninge benyttes denne - ud over af Tele Danmark - så vidt vidnet ved af både Falck, TV-Fyn og Svendborg Kommune. Derfor er de landskabsmæssige hensyn vejet i den sag.

2153

På forespørgsel oplyser vidnet, at han personligt har besigtiget området ved sagsøgerens ejendom i forbindelse med behandling af sagsøgers ansøgning. Amtet er ophørt med at varsle besigtigelser over for ansøgeren, fordi det i praksis viste sig, at man sjældent kunne overholde de varslede besigtigelsestidspunkter.

Anbringender:

Sagsøger har til støtte for de nedlagte påstande navnlig gjort gældende, at afslaget på ansøgningen om tilladelse til at opføre en antennemast på sagsøgers ejendom hindrer sagsøger i at modtage, sende og videreformidle radiosignaler, idet sagsøger ikke har mulighed for at benytte andre antennemaster i lokalområdet, ligesom der ikke findes andre tekniske alternativer. Dette udgør en krænkelse af sagsøgers rettigheder i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 1. Afslaget er i strid med proportionalitetsprincippet i artikel 10, stk. 2, idet afslaget er mere indgribende end formålet tilsiger i forhold til hensynet til lokalområdet og lokalområdets karakter. Naturkla-

genævnets indskrænkende fortolkning af konventionens artikel 10 er ikke korrekt.

Sagsøger har endvidere gjort gældende, at afslaget på landzonetilladelse er i strid med lighedsgrundsætningen, proportionalitetsgrundsætningen og forbuddet mod skøn under regel.

Sagsøger har i den forbindelse blandt andet gjort gældende at afslaget indebærer en usaglig forskelsbehandling af sagsøger, idet der tidligere er givet adskillige tilladelser til at opføre antennemaster på Tåsinge, og at den omfattende masteopførelse på Tåsinge må bevirke, at de landskabelige interesser efterhånden må anses for udvandede.

For så vidt angår proportionalitetsgrundsætningen har sagsøgte henvist til, at der kunne være givet en forsøgsvis og personlig tilladelse til sagsøger med forbehold om tilbagekaldelse af tilladelsen, hvis der modtages klager fra naboerne.

For så vidt angår forbuddet mod skøn under regel har sagsøger gjort gældende, at der ikke er foretaget det pligtmæssige, individuelle skøn i den foreliggende sag.

Sagsøgte har til støtte for sin frifindelse påstand gjort gældende, at sagsøgte's afgørelse af 9. august 2000 er korrekt og har hjemmel i planlovens § 35, stk. 1, jf. § 58, stk. 1. Sagsøgte havde ikke grundlag for at tilsidesætte Fyns Amts afgørelse af 7. september 1999.

Afslaget på landzonetilladelse strider ikke mod artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Den informationsfrihed, som beskyttes af konventionen, er information, som henvender sig til almenheden, og som er af en vis betydning for den politiske meningsdannelse i bred forstand. De signaler, radioamatører opfanger, og som ikke kan opfanges via almindelige antenner, har karakter af private samtaler, og de er derfor ikke omfattet af de hensyn, som konventionens artikel 10 beskytter. Sagsøgte har i den forbindelse også påpeget, at selv retten til udøvelse af radio- og tv-virksomhed efter konventionens artikel 10 er underlagt offentligretlige begrænsninger. Afslaget på landzonetilladelse udgør heller ikke et indgreb i en beskyttet rettighed efter artikel 10, idet afslaget ikke forhindrer sagsøger i at ytre sig på anden vis, eksempelvis med telefonsamtaler eller skriftlig korrespondance.

Såfremt retten måtte finde, at afslaget udgør et indgreb i en rettighed, der er beskyttet efter konventionens artikel 10, har sagsøgte gjort gældende, at indgrebet er berettiget efter konventionens artikel 10, stk. 2, idet indgrebet retfærdiggøres af hensynet til at forebygge uorden og hensynet til andres rettigheder, jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 28. marts 1990 i sagen vedrørende Groppera Radio AG m.fl.

Sagsøgte bestrider endvidere, at sagsøgte ved sin afgørelse har varetaget usaglige hensyn, og at afslaget på landzonetilladelse er udtryk for usaglig forskelsbehandling. Det forhold, at der er antennemaster i andre områder, er ikke uden videre sammenligneligt med den foreliggende ansøgning, der er behandlet på grundlag af de lokale forhold i Strammelse. Opførelse af en 18 meter høj antennemast til hobbybrug er heller ikke sammenligneligt med opførelse af for eksempel master til fællesantenneforeninger, idet sådanne anlæg kommer en væsentlig bredere personkreds til gode.

For så vidt angår proportionalitetsgrundsætningen har sagsøgte gjort gældende, at den kan være relevant i sager med flere mulige retsfølger. I den foreliggende sag var spørgsmålet imidlertid alene, om der skulle gives tilladelse eller ej.

Sagsøger har endelig mere generelt henvist til, at den konkrete afgørelse skal træffes på grundlag af navnlig de planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ifølge lovens formål skal varetages ved administrationen af planlovens landzonebestemmelser. I vurderingen indgår overvejelser om, hvilken betydning afgørelsen kan få for fremtidige, lignende sager.

Om der bør meddeles landzonetilladelse, beror på et konkret skøn ud fra de lokale forhold på afgørelsestidspunktet. Ved dette skøn skal landzonemyndighederne afveje hensynet til på den ene side vægten af ansøgerens interesse i det ansøgte og på den anden side vægten af de

planlægningsmæssige og landskabsbevarende hensyn, som skal varetages efter planloven. En sådan skønsmæssig afvejning bør domstolene være tilbageholdende med at efterprøve.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Retten til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker efter Den Europæiske

2154

Menneskerettighedskonventions artikel 10 er ikke begrænset til politiske og samfundsmæssige ytringer. Retten til at kommunikere med andre radioamatører i Danmark eller andre lande er derfor beskyttet efter artikel 10, stk. 1, uanset om der er tale om kommunikation af mere privat karakter.

Muligheden for ved radiokommunikation at kommunikere med andre fra hele verden ubundet af de økonomiske begrænsninger og tidsmæssige forsinkelser, der er forbundet med for eksempel telefoni eller brevveksling, gør endvidere, at de sidstnævnte kommunikationsformer ikke kan betegnes som oplagte alternative kommunikationsformer eller -fora i forhold til radiokommunikation. Herefter, og efter de ubestridte oplysninger om, at der ikke findes alternative tekniske løsninger for sagsøgers radiokommunikation, findes afslaget på landzonetilladelse endvidere at udgøre et indgreb i sagsøgers ret til at modtage og sende radiosignaler.

Ved vurderingen af, om indgrebet i sagsøgers ret til at udøve sin hobbyvirksomhed er berettiget efter konventionens artikel 10, stk. 2, må hensynet til informations- og ytringsfriheden dog tillægges mindre vægt end ved indgreb over for eksempelvis æterbårne massemedier, der i væsentlig højere grad retter sig til almenheden og er af langt mere central betydning for den politiske og samfundsmæssige debat i et demokratisk samfund. De planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ligger til grund for afslaget på landzonetilladelse, findes endvidere at udgøre lovlige hensyn efter artikel 10, stk. 2, hvorefter indgreb kan være berettiget blandt andet af hensyn til forebyggelse af uorden og beskyttelse af andres rettigheder. Efter en afvejning af disse modstående hensyn finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at afslaget på landzonetilladelse udgør en krænkelse af sagsøgers rettigheder efter konventionens artikel 10.

De antennemaster, der efter det oplyste er opført på Tåsinge, er for to ud af tres vedkommende opført i byzone. Den antenne, der er opført i landzone, tjener til forsyning af almenheden. Der findes derfor ikke grundlag for at fastslå, at afslaget på sagsøgers ansøgning om opsætning af en antennemast til et privat, hobbymæssigt formål udgør en usaglig forskelsbehandling af sagsøgte.

Efter de afgivne forklaringer er der heller ikke grundlag for at fastslå, at afslaget er ugyldigt, fordi der ikke er udøvet et konkret, individuelt skøn i den foreliggende sag. Der er heller ikke grundlag for at fastslå, at sagsøgte har handlet strid med proportionalitetsgrundsætningen ved ikke af egen drift at overveje, om der i stedet for en tidsbegrænset tilladelse, som sagsøger ansøgte om, kunne meddeles en forsøgsvis og personlig tilladelse med forbehold om tilbagekaldelse ved naboklager.

Landsretten tager derfor sagsøgtens frifindelsespåstand til følge.

Med hensyn til sagsomkostninger forholdes som nedenfor bestemt. Det er oplyst, at sagsøger har retshjælpsforsikringsdækning.

I sagsomkostninger betaler sagsøger inden 14 dage 30.000 kr. til sagsøgte.

Højesterets dom.

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 15. afdeling den 30. august 2002.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Sørensen, Torben Melchior, Asbjørn Jensen, Jytte Scharling og Poul Dahl Jensen.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande

Appellanten, Kurt Mogens Petersen, har gentaget sine påstande. Indstævnte, Naturklagenævnet, har påstået stadfæstelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Uanset om Naturklagenævnets afslag på tilladelse til opførelse af antennemasten anses for et indgreb i retten til ytringsfrihed efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 1, finder Højesteret, at der af de grunde, landsretten har anført, intet grundlag er for at tilsidesætte Naturklagenævnets afgørelse. Højesteret har hermed ikke taget stilling til, om forholdet er omfattet af artikel 10, stk. 1.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Kurt Mogens Petersen, subsidiært statskassen, betale 30.000 kr. til Naturklagenævnet.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

1. U 1985.326/2 H, EMD dom af 22. maj 1990 i sag 156/1989/175/231 (Autronic AG mod Schweiz) og Peer Lorenzen m.fl.: Den Europæiske Menneskerettighedskonvention m. komm. 2 udg. (2003), s. 453.